

KÖZMEGHALLGATÁS

BESZÁMOLÓ

2013. június 20.

A Budavári Önkormányzat éves közmeghallgatásán bemutatjuk az elmúlt egy évben elért eredményeinket, gazdasági, pénzügyi és jogi környezetünket, áttekintjük a kerületi feladatok finanszírozhatóságát, illetve ismertetjük rövid- és középtávú terveinket.

I. JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK

Az ország átfogó megújítását tűzte ki célul a kormány, az Országgyűlés megalkotta az új Alaptörvényt és az úgynevezett sarkalatos törvényeket. Ennek része a közigazgatás rendszerének átalakítása is. A fejlesztésének meghatározó elemeként az Országgyűlés 2011-ben elfogadta a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényt, amely az újragondolt alaptörvényi keretben határozza meg az önkormányzatok köz- és államigazgatási, valamint az intézményi feladatellátást. A jogszabály a korábbinál pontosabban határozza meg az önkormányzatok kötelező feladatait, új alapokra helyezi az önkormányzatok gazdálkodásának, finanszírozásának rendszerét is. Tavaly júliusban a kormány elfogadta a járási (kerületi) hivatalok szervezetéről és illetékességéről szóló kormányrendeletet is. Ez alapján 175 járási és a fővárosban 23 kerületi hivatal jött létre 2013. január 1-jétől. A járások kialakításánál érvényesíteni kívánt cél volt, hogy a jegyzőktől, polgármestertől átkerüljenek azok az államigazgatási, hatósági ügyek, amelyek az egész országban ugyanazon logika szerint kell, hogy rendeződjenek. Ilyenek az okmányok, a hatósági igazolások kiállításának rendje, egyes szociális ellátások. Ugyanakkor a helyi döntést, a specifikumokat figyelembe vevő döntések az önkormányzati szinten maradtak. Természetesen az átállás nem minden esetben zökkenőmentes és hiba nélküli, de arra törekszünk, hogy ezeket orvosoljuk, a tapasztalatok alapján javaslatot tegyünk a hatékonyabb működésre.

Kerületi hivatal

Az I. kerületben az Attila úton, a volt okmányirodában nyílt meg január 1-től a kerületi hivatal. Év eleje óta ez a szervezet látja el az okmányirodai feladatokat, a gyámhivatali feladatokat, a lakcím bejelentést, és néhány szociális ellátást, például az ápolási díjat és a hadigondozotti ügyeket. A kerületi hivatal vezetője látja el a Helyi Védelmi Bizottság elnöki feladatát is.

A kerületi önkormányzatok együttműködését szervező Budapesti Önkormányzatok Szövetsége a járási/kerületi hivatalok létesítésére vonatkozó törvényjavas-

lathoz módosító indítványt nyújtunk be, és javasolta, hogy minden fővárosi kerületben létesüljön ügyfélfogadást biztosító hivatal, mivel lakosaink számára ez a megoldás sokkal elérhetőbb, mint az eredetileg tervezett körzeti rendszer lett volna. Budapesten összesen hét körzetet alakítottak volna ki, így az ügyintézés csak hosszas utazással lehetett volna megoldani. A javaslatot az Országgyűlés elfogadta, így az ügyfeleknek nem kell hosszadalmas utazgatással felkeresni a szolgáltatásokért a több kerületet kiszolgáló körzeti hivatalokat. Az ügyintézés továbbra is helyi szinten maradt.

Januártól az okmányirodában megszűnt a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálat, ezért a közeljövőben az Attila úton, a Kerületi Hivatallal szemben új ügyfélszolgálatot nyitunk. Az Iskola utca 16. szám alatt és a Polgármesteri Hivatalban lévő ügyfélszolgálatok továbbra is várják az ügyfeleket.

Megalakult a tankerület

Átalakult a köznevelés, illetve az általános és középiskolák fenntartási rendszere. Iskoláinkat a múlt év végén átadtuk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ I. kerületi tankerületének. A Tankerület fenntartásába került a Lisznyai utcai Általános Iskola, a Budavári Általános Iskola, a Batthyány Lajos Általános Iskola, a Kosztolányi Dezső Gimnázium, a Toldy Ferenc Gimnázium, Szilágyi Erzsébet Gimnázium, a Farkas Ferenc Zeneiskola, a Nevelési Tanácsadó és Logopédiai Intézet valamint a korábban fővárosi fenntartásban lévő Petőfi Sándor Gimnázium és a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola.

A fenntartói jogok átadása mellett az üzemeltetés – az épületek karbantartása, fűtés, világítás, takarítás – továbbra is önkormányzati feladat, erre több mint 500 millió forintot költ a kerület. Az oktatási intézmények felújítására és korszerűsítésére változatlanul nagy gondot fordítunk, amit bizonyít, hogy az idejű felújítási tervben is dominálnak az oktatási intézmények. Valamennyi intézményben gondnoki rendszer működik, a GAMESZ-ben felállításra került egy intézményi csoport, amely a különböző javítási, kisebb karbantartási feladatokat látja el. Célként tűztük ki, hogy a kerületünkben működő oktatási intézmények kulturális és évfordulós rendezvényeit, a nemzetközi kapcsolattartást a továbbiakban is segíteni fogjuk, 2013 májusában 4.300.000 forint összegű támogatást nyújtottunk az iskoláknak ilyen célokra.

Változások az építésügy területén

2013. január 1-vel magalakultak a járási hivatalok szakigazgatási szerveként működő építésügyi és örökségvédelmi hivatalok. Budapesten két ilyen egység alakult: a budai ügyekben a Budapest Főváros Kormányhivatala I. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal, míg a pesti ügyekben az V. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal. Ezen szakigazgatási egységek kiemelt építésügyi ügyekkel, építésfelügyeleti tevékenységgel és örökségvédelmi feladatokkal foglalkoznak. Kiemelt építésügyi feladat például a kormányrendelettel kiemelt üggyé nyilvánított beruházás, a kihirdetett veszélyhelyzettel kapcsolatos építés-hatósági feladatok (pl. árvíz miatti helyreállítás építésügyi feladata), illetve az

ügynevezett kizárási ügyek (melyek építtetője az önkormányzat, így saját magának nem adhat engedélyt, ilyen ügyekben korábban másik önkormányzat jegyzője járt el, 2013. január 1-től induló ilyen ügyben a járási/kerületi építésügyi és örökségvédelmi hivatal az illetékes). Év elejétől a műemlékek engedélyezése is ezen hivatal feladata.

A 2013. január 1-től hatályba lépett új kormányrendelet alapján bizonyos, nem tartószerkezetet, csak homlokzati látványt érintő építési munkák kikerültek az építési engedély köteles munkák közül. Az új építési törvény bevezette a településképi bejelentés és településképi véleményezés fogalmát. Ezeket a szabályozási eszközöket azok az önkormányzatok használhatják városképük védelme érdekében, amelyek főépítészt, tervtanácsot alkalmaznak és megalkotják a részletszabályokról az önkormányzati rendeletet. A Budavári Önkormányzat Képviselőtestülete már 2012. december 13-i ülésén elfogadta a településképi véleményezési és bejelentési eljárásról szóló helyi rendeletét, amely januártól hatályba is lépett. Ugyancsak év elejétől indult el az elektronikus ügyintézés is: az ügyfél ügyfélkapus azonosító alapján indíthatja el kérelmét, a terveket digitális formában csatolja. Természetesen továbbra is lehetőség van a papír alapú kérelmek benyújtására.

II. GAZDÁLKODÁSUNK

A jogszabályi változtatások miatt a 2013-as év a korábbi évekhez, sőt évtizedekhez képest is jelentős változást hozott az önkormányzatok finanszírozásának tekintetében. A központi költségvetés egyensúlyának javításának érdekében az önkormányzatok GDP arányos részesedését csökkenteni kellett az államháztartás reformja keretében, így az ellátandó feladatok körét is szűkítették. Egyes állami feladatokat 2013-tól az állam részben vagy egészben magára vállalt, amellyel összefüggésben forrásokat vontak el az önkormányzatoktól. A változásokra pénzügyileg úgy készült fel az Önkormányzat, hogy jelentős tartalékokkal rendelkezünk és törekszünk arra, hogy a beruházások nagy részét a fejlesztési célú kötvény terhére és pályázati források bevonásával valósítsuk meg. Ennek eredményeként 2012-ben a tényleges tárgyévi bevételek 1,3 milliárd forinttal meghaladták a tervezett összeget. A központi költségvetésből 133 millió forintot kaptunk, illetve igényeltünk az állami feladatok végrehajtására és a tervezettnél több bevétel folyt be például a közterület-használatból és a parkolás-üzemeltetésből. A parkolásból származó bevételeket utépítésre, útfelújításokra, valamint parkolásszabályozási feladatokra fordítottuk. Lakossági kezdeményezésre a Gellérthegy I. kerületi részét bevontuk a kerületi parkolási övezetbe, márciusban a Fővárosi Önkormányzat módosította a parkolási rendeletét. Az itt élők áprilistól vehették át a parkolási hozzájárulásokat.

A kerület idei költségvetése - az elmúlt évekhez hasonlóan - stabil pénzügyi alapon nyugszik, a kiadások és a bevételek egyensúlyban vannak, és továbbra is jelentős tartalékokkal rendelkezünk. A pályázati forrásoknak is köszönhetően a felhalmozási kiadások meghaladják a működési kiadásokat, amelynek eredményeképpen jelentősen nő a kerület vagyona. A tervezett nagyarányú fejlesztések-

hez szükséges fedezetet a már elnyert pályázati támogatások és a stabil működésnek köszönhetően elkülönített pénzügyi tartalékok biztosítják.

Önkormányzatunk jelentős pályázati forrást nyert el a Közlekedési Operatív Programból (KÖZOP) megvalósuló Budai Vár és környéke közlekedésfejlesztési programra. Ilyen volumenű projekteknel általában projektszervezetet hoznak létre, amely a beruházás megvalósításának idején kezeli a forrásokat és azok elszámolását. Ezzel szemben a budavári KÖZOP-projekt esetében a pénzügyi támogatás a költségvetésbe is beépül, de meghatározott célokra költik azt el, az önkormányzat teljes felelősséget vállal a feladatok megvalósításáért. A KÖZOP források terhére megvalósuló beruházások következtében a korábbi évekhez képest jelentősen megnőtt a költségvetésünk összege. Év közben várhatóan meg fogja haladni a 18 milliárd forintot. Ez új kihívás elé állítja az Önkormányzatot és a Hivatal dolgozóit.

A kerület gazdálkodást mindezek ellenére továbbra is a takarékoság jellemzi: a Polgármesteri Hivatal működtetése 700 millió forintba került, ez 171 millió forinttal kevesebb, mint az előző évben. Egy lakosra vetítve a legtakarékosabb hivatal vagyunk. A kerület teljes működtetésére összesen 5 milliárd forintot fordítunk, ami a többi kerületekkel összehasonlítva relatíve alacsony. Ezzel tudjuk elérni, hogy a bevételekből az átlagot meghaladó összeget a kerület fejlesztésére tudunk fordítani.

Ugyanakkor folyamatos figyelmet fordítunk kötelező és önként vállalt feladataink ellátására, a kerületben élők életminőségének javítására. Így például 2012-ben 16 millió forinttal többet – összesen 56 millió forintot - fordítottunk az önkormányzati kezelésű kerületi utak karbantartására, javítására. A parkok, játszótérek, zöldterületek fenntartására, padok javítására évről évre többet költünk, hogy a lakókörnyezetünket szebbé tegyük. Erre a célra a tavalyi évben 90 millió forintot fordítottunk, 12 millió forinttal többet az előző évinél. Közvetlen szociális kiadásokra 108 millió forintot fordítottunk, emellett az Önkormányzat 15 millió forintot biztosított a Népjóléti Közalapítványnak a 80 éven felüliek karácsonyi támogatására. Ismeretes, minden év decemberében 6000 forinttal segítjük a kerületben élő, 80 év felettieket. Civil szervezetek és az általuk meghirdetett karitatív és kulturális programok támogatására az elmúlt évekhez hasonlóan 54 millió forintot fordítottunk, az egyházak 4,5 millió forint támogatásban részesültek.

Az önkormányzati rendszer átalakításakor a kormány fontos feladatának tekintette az önkormányzatok adósságállományának kezelését. Ehhez Önkormányzatunk is csatlakozott, ez pedig tovább javítja a kerület pénzügyi helyzetét. 2008 áprilisában 9,2 millió svájci frank értékben bocsátott ki kötvényt az Önkormányzat, a kedvező feltételeknek köszönhetően a törlesztő részletek kifizetése eddig sem jelentett nehézséget. A kötvény felhasználása 2008-ban megkezdődött, ebből finanszíroztuk a Horváth kerti pavilonépítést, a Tóth Árpád sétányon a történelmi pavilon rekonstrukcióját, a Nándor utca 9. műemlékház és a Kapucinus utca 9. műemlékház felújítási költségeinek önrészét. Ezeket a létesítményeket bérbeadás útján hasznosítjuk. A rendelkezésre álló forrás nagy részét a Szentháromság tér és környezetének rendezésére tartalékoljuk, a munkák várhatóan

idén ősszel megkezdődnek. Mivel az adósságkonszolidáció keretén belül az állam átvállalta az adósság 40%-át – ami közel 820 millió forintot jelent a kerület számára – így a tőke és a kamat törlesztése várhatóan a továbbiakban sem fog problémát okozni a kerület gazdálkodásában.

Bevételek - Helyi adók

Az elmúlt évek tendenciája, hogy a gazdasági válság miatt a kerületben is romlott az adómorál. Önkormányzatunk ezért nem tervezi új adók bevezetését, ám figyelmet fordít a kintlévőségek behajtására, az adóalanyok felkutatására. Az elmúlt évben nem nőtt a hátralékos ügyfelek száma, és csökkent a hátralék is. Az adók behajtása érdekében intenzíven behajtási tevékenységet folytatunk. A fizetési felhívás postázása után megkezdjük a végrehajtási törvényben ránk ruházott jogok alapján az adatgyűjtést az adózók bankszámláiról, munkahelyéről. A számlákra behajthatatlan követeléseket átadjuk az önálló bírósági végrehajtónak.

Adó	Tervezett bevétel 2013. első félév	Valós bevétel 2013. első félév
Építményadó	250 000 000,- Ft	251 823 741,- Ft
Telekadó	2 250 000,- Ft	2 267 737,- Ft
Idegenforgalmi adó	60 000 000,- Ft	61 295 144,- Ft
Gépjárműadó	130 000 000,- Ft	144 401 073,- Ft

Vagyongazdálkodás

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja a kerület vagyonának további gyarapítása, a vagyonfelélés megakadályozása. Ezért az ingatlanok értékesítése továbbra is minimális, az előző évekhez hasonlóan 2012. évben sem került sor telekingatlan értékesítésére. Fő cél a vagyonelemek hasznosítása, ezzel további bevételek generálása.

Önkormányzatunk tulajdonában jelenleg 1510 db lakás van, ebből 366 társasházban, a többi pedig önkormányzati tulajdonú, nagyobb részét műemléki védettségű épületben található. A bérlok 90 százalékának határozatlan idejű szerződése van. A meglévő üres lakásállomány bérleti jogát pályázaton hirdetjük meg. Célunk egyrészt, hogy a kerületbe fiatalok, kisgyermekes családok költözzenek, másrészt a pályázaton megajánlott piaci lakbérékkel próbáljuk csökkenteni a lakásállomány fenntartására fordítandó költségeket. 2012-ben két alkalommal írtunk ki piaci alapú lakáspályázatot, amelyek során 20 lakás határozott idejű bérbeadására kötöttünk szerződést. Így került sor több a felújított Iskola u. 12. és 14., valamint a Döbrentei u. 15. épületekben lévő lakások bérbeadására. 2013. év tavaszán ismételen pályázatot hirdettünk 19 lakás piaci alapú hasznosítására, melyre összesen 96 pályázat érkezett. A beérkezett ajánlatok elbírálása megtörtént, 16 lakás bérbeadása volt sikeres.

A vagyongazdálkodással kapcsolatban stratégiai döntésünk, miszerint a nem lakáscélú helyiségeket sem értékesíti az Önkormányzat, annak ellenére sikeres,

hogy a bérleti díjakat nem emeltük. Bérleti díjából 612 millió forint folyt be, amelyből egyéb városüzemeltetési feladatokat is tudtunk finanszírozni.

A Képviselő-testület döntése alapján a Budavári Önkormányzat tavaly ismételen meghirdette a Nándor utca 9. szám alatti ingatlant 5+5 éves időtartamú bérbeadásra. A nyertes pályázó az ingatlanban lakást, irodát, apartmanokat, és a földszintien illetve a pince szinten vendéglátó egységet (kávézó, boros pince) alakít ki. A munkálatok jelenleg is zajlanak.

A Kapisztrán téren lévő nyilvános illemhelyet a Csatornázási Művek nem üzemeltette, folyamatosan zárva tartotta, ugyanakkor az értékesítésre sem voltak hajlandóak. Hosszú évek tárgyalásai után önkormányzatunk végre sikerrel járt és megvásárolta a helyiséget. Ezt követően pályázatot írtunk ki a megvásárolt felszín alatti nyilvános illemhely, valamint a felette lévő terület vendéglátó terasz céljára történő hasznosítására is.

A pályázat tartalmazta a Tóth Árpád sétányon, a Savanyúleves bástyán megépült történelmi rekonstrukcióval visszaépített pavilon működtetését is. A hasznosítás időtartama 5 év, a vendéglátó teraszt szezonálisan az illemhelyet egész évben kell üzemeltetni és a nyertes pályázó feladata volt az illemhely felújítása is. Az illemhelyet felújították és nyáron már a felette lévő kávézó is megkezdte a működését. A pavilon, amely a sétány egyik díszje, tavasz óta várja az arra sétálókát kávéval, üdítővel, fagyalattal. Sikeres pályázatot hirdettünk a Döbrentei utca 15. szám alatti műemléki védettségű épületben lévő üres helyiség bérbeadására is, kávézó és cukrászda céljára. Ebben az épületben működik a Magyar Mesemúzeum és Meseműhely.

Társasház felújítási pályázatok

Épület-felújítási pályázatunk iránt változatlan az érdeklődés változatlan, a kerületi lakóközösségek minden évben nagy számmal adnak be felújítási pályázatokat. 2012. évben 64 felújítási pályázat érkezett, az Önkormányzat által biztosított támogatással közel 310 millió forint értékű felújítást valósítottak. Idén a költségvetésből összesen 50 millió forint pályázati összeget biztosítottunk erre a célra. A pályázatokról májusi ülésén döntött a Képviselő-testület. Azon lakóközösségek pályázhattak, akik az épület közös tulajdonú utcai homlokzatának, tető, kémény tetősík feletti részének felújítását, újraépítését kívánják elvégeztetni. Határidőre összesen 63 lakóközösség nyújtott be pályázatot, amelyből 61 felelt meg a kiírás feltételeinek. Az érvényes pályázatot benyújtó közösségek mindegyike részesült a támogatásból. Így közel 200 millió forint értékű felújítást terveznek megvalósítani a kerületben.

Önkormányzatunk – pályázati keretben – 2005. óta biztosít lehetőséget a társasházaknak felújítási banki hitel támogatására, ahol az Önkormányzat az óvadékot biztosítja. 2008-tól bővítettük a lehetőséget és a kamatterheket is átvállaljuk a lakóközösségektől. Jól látható tendencia, hogy évről évre mind több társasház él a lehetőséggel, az idei első félévben rekordszámú pályázat érkezett. Leggyakrabban gépészeti vezetékek, lift, függőfolyosó és lépcsőház felújításához, fűtőkorszerűsítéshez, kéménybéleléshez, valamint homlokzatok hőszigetelési munkáihoz kértek támogatást.

III. GONDOSKODÓ ÖNKORMÁNYZAT

Egészségügyi ellátás

Az Önkormányzat által biztosított egészségügyi ellátórendszerrel komoly anyagi ráfordítással működtetjük. A járóbeteg szakellátás fenntartása nem helyi önkormányzati feladat, ennek ellenére a Képviselő-testület 2013 januárjában úgy döntött, hogy az Önkormányzat a járóbeteg-szakellátási feladat ellátást folytatni kívánja, nem adja át az államnak.

A Roham utcai felnőtt fogászati rendelő kialakítása után a Maros utcai járóbeteg-szakrendelőben is folyamatos felújításokat végzünk, bővítjük, modernizáljuk az eszközparkot. Modernizáltuk az informatikai rendszert, felújítottuk a burkolatot a nőgyógyászati – urológiai rendelőben és a sebészeti műtőbe új műtőasztalt vásároltunk. A Mikó utcai gyermek háziorvosi rendelőben befejeződött a nyílászárócsere és fűtéskorszerűsítés. E munka során összenyitottak két kicsi helyiséget és ezzel egy nagyobb, rendelés céljára is alkalmas helyiséget alakítottunk ki. Az ideai tervek között szerepel a röntgen felvételi egység cseréje, valamint a Markovits utcai gyermekrendelőben nyílászáró és burkolatcsere.

Az önkormányzat továbbra is támogatást biztosít a Human Pappilóma (HPV) vírus elleni védőoltások beadáshoz. A tavalyi évtől már nem pusztán az I. kerületben állandó lakóhellyel rendelkező, az adott évben 13. életévüket betöltő leány, de a fiúgyermek részére is kedvezményrel adható az oltás. A védettséghez szükséges három oltóanyag jelenlegi piaci ára 90.000 Ft, amely a jelentős anyagi terhet jelentene a családok számára. Amennyiben a szülő az első oltás árát befizeti, az Önkormányzat – egészségügyi prevenció programja keretében – a fennmaradó további két oltás árát átvállalja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok részére az Önkormányzat kiemelt támogatásként mind a három oltás tekintetében teljes költségmentességet biztosít. 2013. évben 30 gyermek oltásához járult hozzá az Önkormányzat.

Szociális ellátások

Új elemmel bővült az Önkormányzat által adható szociális ellátások köre: 2013. április 1-től a Képviselő-testület bevezette a szociális kölcsönt, mint támogatási formát. Azon rászorulóknak, akik igazolt havi jövedelemmel rendelkeznek és rendkívüli élethelyzetbe kerültek (például orvosi segédeszközt kell vásárolniuk) az Egészségügyi és Szociális Bizottság az alkalmi átmeneti segélyt szociális kölcsön formájában is nyújthatja, amelyet kamatmentesen 12 havi részletekben kell visszafizetni az Önkormányzat részére.

A tavalyi évben vezettük be a Szociális Kártyát, amely az átmeneti létfenntartási segélyt és az élelmiszer-támogatást váltotta fel. A jogosultaknak – határozat alapján – havonta 7.500 forintot töltünk fel a chippel működő kártyára, és a rászorulók

a kijelölt üzletekben alapvető élelmiszereket (tej, tejtermék, kenyér, cukor liszt, rizs, olaj, burgonya, alma, hús, felvágott) vásárolhatnak vele. Tapasztalataink szerint az ügyfelek szívesen használják a Szociális Kártyát, az eltelt másfél évben több mint 20 millió forint értékben bonyolítottak le tranzakciót a kártyákon. E segélyezési forma bevezetésével megvalósult az a célkitűzés, miszerint az Önkormányzat által – saját költségvetésből - adott juttatások a megfelelő célokra kerüljenek felhasználásra.

Sokan élnek az Önkormányzat által nyújtott lakás helyreállítási támogatással is. Azoknak akarunk ezzel segíteni, akik önerejükből képtelenek a lakásukban elvégezni azokat az állagmegóvási munkákat, amelyek elvégzése a lakásban élők egészségi állapota miatt is indokolt, így különösen tisztasági festés, elavult vezetékek javítása, szigetelési munkák, mosdó helyiségek karbantartása. Tavaly közel nyolcszázezer forint értékű támogatást állapított meg ilyen jogcímen a rászorulóknak az Egészségügyi és Szociális Bizottság.

A szociális ellátások, így a közgyógyellátásra való jogosultság is, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegétől függ. Ez 2008. január 1. óta nem emelkedett, ugyanakkor a nyugdíjak ez idő alatt kis mértékben bár, de folyamatosan emelkedtek. Így sokan kiszorultak a közgyógyellátásból. Önkormányzatunk a helyi szociális rendelete alapján bevezette a gyógyszer-támogatási segélyt azoknak, akik nem jogosultak közgyógyellátásra, de magas – a háziorvos által igazolt – gyógyszerköltségeik aránytalan megterhelést jelent számukra. 2013 márciusában a méltányossági közgyógyellátás és a gyógyszer-támogatási segély jövedelemhatárát az Önkormányzat megemelte, hogy követve a nyugdíjemelések mértékét a továbbiakban is hozzá tudjunk járulni a kerületi idős, beteg emberek magas gyógyszerköltségeinek enyhítéséhez.

Kiemelt figyelmet fordítunk a munkára való ösztönzésre. A munkanélküliség sajnos az I. kerületben is egyre többeket sújt és megfigyelhető, hogy magas iskolai végzettség mellett is kialakulhat egy hosszantartó munkanélküliség. Az eddigi tendencia, miszerint elsősorban 50 év feletti nők veszítik el állásukat, változni látszik: sajnálatosan az aktívkorú családfenntartó férfiak is munkanélkülivé válhatnak. 2012. évben négy alkalommal pályázott az Önkormányzat rövid időtartamú közfoglalkoztatás támogatására és egy pályázatot nyújtottunk be hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatására. Minden pályázatunk befogadást nyert és ennek keretében mindösszesen 53 fő foglalkoztatását tudtuk biztosítani napi nyolc órában, három hónapos időtartamokban.

Idősgondozás

Kiemelt figyelmet fordítunk a kerületben élő idősek ellátására. A Gondozási Központon keresztül 117 fő számára házi segítségnyújtást és 50 fő részére jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és szociális étkeztetés biztosítunk. A házi segítségnyújtásban 14 szociális gondozó és 1 vezető gondozó vesz részt, a kliensszám folyamatosan emelkedést mutat az utóbbi években.

Az étkeztetés keretében napi egyszeri melegételt nyújtunk azon személyek számára, akik életkoruk, betegségük, szociális helyzetük miatt erről nem képesek

gondoskodni. Lehetőség van az étel helyben fogyasztására, kiszállítására és személyesen ételhordóban történő elvitelére. A jelenlegi szolgáltatóval a szerződésünk 2013. augusztus 31-én jár le, a közbeszerzési eljárás jelenleg folyamatban van. A közbeszerzési kiírásnál pontos, világos kritérium rendszert határoztunk meg, eszerint az ár mellett kiemelt hangsúlyt helyezünk az étel minőségére és mennyiségére.

Az idősök nappali ellátásáról az idősök klubjaiban gondoskodunk: I.sz. Idősök Klubja (1015 Budapest, Hattyú u. 16.), II. sz. Idősök Klubja (1013 Budapest, Roham u. 7.), III. sz. Idősök Klubja (1011 Budapest, Fő u. 31.). Itt bonyolítjuk az étkeztetést, mentális gondozást végzünk, segítjük az idősöket hivatalos ügyeik intézésében és szabadidős programokat szervezünk. Az idősök nappali ellátása területén 110 százalékos kihasználtság van, amely fokozatos előgondozással tartható fenn. Sokan igénylik televíziós adások, a számítógép, és az Internet elérhetőségét, valamint a különböző audiovizuális eszközök alkalmazását.

Az idősöket segíti a Könyvet Házhoz szolgáltatás: a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral együttműködve az idős, mozgásukban korlátozott, lakáshoz kötött emberek számára könyvtári könyveket szállítunk. Évente 3 turnust biztosítunk az idős rászoruló nyugdíjasoknak térítésmentesen, a magasabb nyugdíjjal rendelkezők részére pedig kedvezményes részvételi díjjal a zamárdi üdülőben. A nyaralásra a Szolgáltatási Központban lehet jelentkezni és az idős ellátásban dolgozó munkatársak szervezik és bonyolítják le. Október 1-jén, az Idősök Világnapján kirándulást szervezünk: tavaly nosztalgiavonattal Győrben jártunk, ahol idegenvezető mutatta meg a várost, majd vendégül láttuk az idősöket egy ebéddel. Minden évben karácsonyi műsorral és ajándékokkal kedveskedünk az idős emberek számára, a 80 év felettiek számára pedig decemberben 6000 forintos pénzbeli segítséget nyújtunk.

Az önkormányzat vezetői születésnapjuk alkalmából személyesen köszöntik a kerületben élő 90., 95 és 100 éves lakosokat, akik a kormánytól egyszeri 90, 95, illetve 100 ezer forintos támogatásban részesülnek. Kerületi hagyomány, hogy a 100. életévüket betöltő szépkorúak ajándékcsomagot is kapnak a kerület vezetőitől.

Bölcsődei ellátás

A gyermekeknek napközbeni ellátását a Budavári Önkormányzat az Egyesített Bölcsődei keretben három telephelyen látja el. A bölcsődék irányítása egységes, integrált, szakmai programjaik fővárosi elismertségnek örvendenek. Célunk: a családban élő gyermekek napközbeni ellátását az igényekhez igazítva, magas színvonalon ellátni. Mindhárom bölcsődében helyben főznek, a korszerű táplálkozási elvek figyelembevételével. A gyermekvédelmi törvény alapján ingyenes ellátásban részesülnek azok a gyermekek, akiknek családja rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kap, 50 százalékos, kedvezményes ellátásban részesülnek a három- vagy többgyermekes családok és a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek. A bölcsődei ellátásnál egyértelműen elsőbbséget élveznek az I. kerületben állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen

is az I. kerületben élő családok gyermekei és nagy hangsúlyt fektetünk a rászorultsági szempontokra is.

Az ellátást igénybevevő gyermekek átlag életkora egyre fiatalabb, korábban a másfél évnél kisebb gyermekek száma 1-2 fő volt. Jelenleg több szülő már 20 hetes korban beírattja gyermekét. Tendenciaként figyelhető meg az is, hogy ha a bölcsődébe járó gyermeknek kistestvére született, a gyermeket eddig nem „vették ki” a bölcsődéből, ezen kívántunk változtatni oly módon, hogy ebben az esetben megszűnik az ellátás annak érdekében, hogy valóban azoknak a családoknak tudjunk férőhelyet biztosítani, akik a munkavállalás miatt igényelték a bölcsődei ellátást. Egyre népszerűbb és gyakoribb forma a szülők körében az úgynevezett időszakos gyermekfelügyelet, mely során a gyermekeket nem teljes napra, csak néhány órára adják bölcsődébe a családok, melyért óránként 400,- Ft térítési díjat kell fizetni. Ebben az esetben is igénybe vehető az étkezés. Az Önkormányzat három I. kerületi családi napközivel kötött ellátási szerződést 7-7 fő kerületi bölcsődés-óvodáskorú gyermek napközbeni elhelyezésének támogatására.

Óvodai ellátás

A Budavári Önkormányzat 2012-ben a költségtakarékosság és az ésszerű gazdálkodás jegyében úgy döntött, hogy a kerületben működő óvodákat összevonja. 2012. július 1-től egyesített intézményként működik a 6 telephellyel rendelkező Brunsvik Teréz Budavári Óvodák, amely a 2012/2013. nevelési évben 607 férőhellyel rendelkezik, összesen 25 óvodai csoporttal. Az átszervezés sem a férőhelyszámot, sem a feladat ellátásául szolgáló ingatlanokat nem érintette, ugyanakkor takarékosabb működést eredményezett. Az átszervezés nehézségeit a gyermekek és szüleik nem érzékelték.

A 2013/2014. évre a kerületi óvodánkba 250 gyermek jelentkezett, 95 százalékuk I. kerületi. A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében 2014. szeptember 1-től kötelező lesz az óvodai ellátás a harmadik életévüket augusztus 31-ig betöltő gyermekek számára. Ezáltal némileg megnövekszik az igény az óvodai ellátásra, erre az Önkormányzat igyekszik felkészülni. Az Önkormányzat 2014 augusztusától visszaveszi a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet által működtetett Dísz téri óvodát. Az Önkormányzat az intézményt az I. kerületi óvodahálózat részeként, a Brunsvik Teréz Budavári Óvodák telephelyeként saját maga kívánja fenntartani illetve üzemeltetni. A fenntartóváltást úgy kívánjuk lebonyolítani, hogy az átadás-átvételi folyamatból az intézmény dolgozói, a szülők, legfőképpen pedig az óvodába járó gyermekek lehetőleg semmit se érzékeljenek.

Iskolai, óvodai étkeztetés

Idén augusztusban a köznevelési intézményekben (óvodák, iskolák) lejárnak a közétkeztetési szerződések, a közbeszerzési eljárás jelenleg folyamatban van. Célul tűztük ki, hogy a gyermekek számára minőségi, tápanyagban, vitaminokban gazdag ételt kívánunk biztosítani az intézményeinkben. Ez az árak emelkedésével jár, de Önkormányzatunk úgy vélte, hogy minden szülő minőségi ellátást és

étkezést kíván biztosítani a gyermeke számára. A mesterségesen alacsonyan tartott árakból egyik szolgáltató sem képes megfelelő minőségű ételt biztosítani. A rossz minőségű ételeket a gyermekek nem eszik meg, éhesek maradnak és esetlegesen a zsebpénzükből csokoládét, chipset vásárolnak.

Esélyegyenlőség

Önkormányzatunk alapvető célja, hogy az I. kerület olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, amely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, bőrszín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet miatt. Ezért kidolgoztuk a helyi esélyegyenlőségi programot, amelyet széleskörű egyeztetés után júniusban tárgyal meg a Képviselő-testület.

IV. HAGYOMÁNYAINK, KULTURÁLIS ÉRTÉKEINK

Magyar Mesemúzeum

Az országban egyedülálló intézménnyel gyarapodott a kerület. 2012. szeptember 30-án, a Magyar Népmese Napján nyitott meg a Magyar Mesemúzeum és Meseműhely a Döbrentei utcában. Az épületet az Önkormányzat újította fel és adta használatba, a kiállítások kialakítására az Önkormányzat nyert 23 millió forintot nyertünk az Emberi Erőforrások Minisztériuma Alfa-pályázatán. A szakmai programokért a Petőfi Irodalmi Múzeum felelős. A közel egy éves tapasztalatok alapján elmondható, hogy a Mesemúzeum hatalmas népszerűségnek örvend, mintegy hatezer gyermek, valamint 300 pedagógus látogatta már meg a kiállítást és a programokat. A Mesemúzeum együttműködik a Budapest Bábszínházzal, a Móra Könyvkiadóval, a Pagony könyvkiadóval, a Gyermek és Ifjúsági Irodalom Kutatócsoporttal (KRE), az Egyszervolt.hu oldallal, és a Médiaunió – Mesélj Minden Nap! szervezettel.

Új köztéri szobraink

A tavalyi évben új szoborral gyarapodott a kerület. A Lovas út – Várfoke utca torkolatánál állították fel Wagner Nándor „Földanya” című szobrát. A szobrot, amely az anyai szeretet és Földünk szeretetének szimbóluma, a művész özvegye, Akiyama Chiyo asszony ajándékozta a kerületnek.

Lakossági kezdeményezésre készítette el az Önkormányzat Huszka Jenő operett-szerző emléktábláját, aki 1945 és 1960 között volt a Fő utca 15. számú ház lakója.

Május 21-én, a Kerület Napján és a Honvédelem Napján katonai tiszteletadás mellett avattuk fel a Szentháromság téren a Nemzeti Emlékhelyet jelölő sztelét és az országzászlót.

Idén nyáron avattuk fel az I. kerületi vagy a kerülethez kötődő olimpiai bajnokok emléktábláját a Czakó utcai sportközpontban. Összesen 24 olimpiai bajnok sze-

reper a táblán, akik a 168 magyar olimpiai aranyéremből 53-at szereztek. Az avatáson Fábián László, a Magyar Olimpiai Bizottság sportigazgatója köszönetet mondott az önkormányzat kezdeményezéséért. Mint mondta, az olimpikonok sokak, a Czákó utcai sportpályára látogató gyermeknek példaként szolgálhatnak.

2013 október 8-án, gróf Bethlen István születésének évfordulóján avatják fel a Szent György téren az egykori miniszterelnök egészalakos szobrát. A bíráló bizottság a pályázó művészek közül Stremeny Géza művét választotta.

A Litván állam Renatas Juska nagykövet útján kétalakos szoborból álló, gránitból készülő együttest ajándékoz a kerületnek. Kevesen tudják, hogy Jagelló Ulászló Litván nemzetiségű volt, ifjú felesége pedig, Szent Hedvig, magyar királylány, Nagy Lajos királyunk leánya. A szobor-együttesről egyelőre még csak makettek készültek. Az alkotók D. Matulaitė, J. Balkevicius és R. Buivydas, Litvánia legismertebb művészei. Az alkotást az Európa ligetben a Bécsi kapuhoz közel eső területen fogják felállítani.

A tervek szerint még az idei évben felállítják Mária anya szobrát a Vár fokán, a Déli Cortinafalán. A pillér, amelyen a szobor állni fog, alapozási munkái május elején befejeződtek, a négy méteres szobor bronzba öntésére várhatóan a nyár második felében kerül sor. A szobor felállítását az Immaculata Alapítvány kezdeményezte, hogy az alkotás és a szimbólum – anya gyermekével – gazdagítsa a fővárost, szeretetet és békét sugározzon. A szobor alkotója a Budai Várban élő Mátyássy László szobrászművész.

Elismeréseink

Figyelmet fordítunk arra, elismeréssel díjazzuk azokat a kerületi vagy a kerülethez kötődő személyiségeket, közéleti szereplőket, pedagógusokat, egészségügyben dolgozókat, művészeket, akik sokat tettek a kerületért vagy szakmájukban kiemelkedő teljesítmény érték el. Az Önkormányzat által adható kerület ált legnagyobb elismerése a díszpolgári cím, amelyet az idei évben Dévény Anna gyógytornász, a Dévény-módszer kidolgozója vehetett át.

Budavári Szent György díj néven új elismerést alapított idén az Önkormányzat. Az évenként odaítélhető díjjal a kiemelkedő munkát végző kerületi rendőröket ismerjük el, a Budavári Szent György díj annak ítélhető oda, aki a hivatásos vagy közalkalmazotti állományban legalább 5 éve szolgálatot teljesít a kerületben és a bűnmegelőzés, a bűnüldözés, a közbiztonság területén olyan tartós és kiemelkedő munkát végez, amellyel hozzájárul a kerület közbiztonságának a további javításához. Az idei díjazott Pintye György rendőr főtörzszászlós.

A Budavári Műfordítói Díjat Ove Berglund svéd műfordítónak ítélte oda az önkormányzat, az átadási ünnepségre a Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepe került sor. Budavárért Emlékérmét Madocsi Miklós nyugalmazott evangélikus lelkész, Zsidai Ilona étterem-tulajdonos és Vashegyi György karmester kapott.

Közművelődés

Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy kulturális és művelődési intézményeinken keresztül valamennyi korosztály számára szórakozást, kikapcsolódást biztosítson. Gazdag programkínálatot várja az itt élőket a Budavári Művelődési Házban. A Márai Sándor Kulturális Közalapítvány továbbra is nagy sikerrel működteti a Márai Szalont és a Zenei Szalont. Mindkét program ingyenes és a kerület lakói részéről jelentős az érdeklődés.

A Várnegyed Galéria rendszeresen új kiállításokkal és művész-találkozókkal várja az érdeklődőket. Jelenleg a Képző-Szín-Művész kiállítást tekinthetik meg, amelynek keretében nyolc színművész, illetve operaénekes mutatja be alkotásait. Korábban bemutatkoztak a Várban élő alkotók, bemutattuk Kiss Ilona művész-könyveit, Incze Mózes és Kárpáti Tamás Munkácsy-díjas festőművész alkotásait. A Várnegyed Galériában állították ki először a már említett Mária anya szobor egészalakos gipszstanulmány változatát.

Nagy sikert aratott a Beethoven Budán idei koncertsorozata, amellyel arra emlékezünk, hogy Ludwig van Beethoven 1800 május 7-én a Várszínházban adott koncertet. Idén a Kossuth-díjas Szakcsi Lakatos Béla és a Junior Prima díjas ifj. Balázs János lépett fel. A május 7-i emlékkoncerten a nemzetközi hírű hegedűművész, Baráti Kristóf és a neves zongoraművész, Würtz Klára lépett fel.

Évről-évre sokan kilátogatnak a Nyárbúcsúztató Bálra a Czakó utcai Sport és Szabadidőközpontba. Tavaly Horváth Charlie és zenekara adott koncertet augusztus utolsó szombatján, idén a Bikini együttes az est sztárvendége. Emellett gyermekprogramok, tűzijáték és tombola várja majd a látogatókat.

Ugyancsak nagy népszerűségnek örvend a Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepe a Budai Várban című programsorozat. A tavalyi évben mintegy 30 könyvkiadó kínálta legújabb köteteit a Szentháromság téren. A rendezvényen adta át az Önkormányzat a Budavári Tóth Árpád Műfordítói Díjat, amelyet Ove Berglund svéd műfordító vehetett át. A látogatókat gyermekműsorok, színpadi programok, koncertek, várták. Új elem volt, hogy a Halászbástyán rendezték meg a Buda Eliberata ostromjátékot. Az idei Könyvünnepen a gyermekirodalomé a főszerep. Az apropót az adta, hogy idén ünnepeljük Weöres Sándor születésének 100. évfordulóját, akinek népszerű gyermekversein generációk nőttek fel. A Könyvünnepen továbbra is színvonalas programokkal és ostromjátékkal várjuk a látogatókat.

Helyi védelem

A Budavári Önkormányzat alapos vizsgálatokat követően mostanáig 40 épületet, 1 szobrot, 8 épületrészt és látványt, valamint 9 db értékes növényzetet helyezett helyi védelem alá. Elsőként és egyelőre egyedülként az országban meg is jelöljük ezeket a védett objektumokat. A bronz plasztikák Kampfl József szobrászművész közreműködésével készültek, a kararai fehérmárvány táblákat pedig az egyik kerületi polgár, Werner Gábor kőfaragó mester ajánlotta fel ingyenesen. A szép em-

léktáblák kihelyezése már elkezdődött és az érintettek örömmel és büszkeséggel fogadják a védelmet szimbolizáló jeleket.

V. BERUHÁZÁS ÉS VÁROSÜZEMELTETÉS

Állami és fővárosi beruházások

Nyár végére teljesen befejeződhet a budavári Mátyás-templom sok éve húzódó felújítása, miután a kormány 700 millió forint többletforrást biztosított a műemlék rekonstrukciójára. A belső terek és díszítések restaurálása után jelenleg az utómunkálatok folynak.

Eredeti szépségében, a korabeli tervek és rajzok segítségével tavaly elkészült a Rudas fürdő: felújították a homlokzatot, tetőszerkezetet, valamint az előcsarnokot. Korszerűsítették a fűtési, a szellőztetési és a világítástechnikai rendszereket. A munkálatokat Európai Unió és fővárosi támogatással, a Budapest Gyógyfürdői és Héviezi Zrt. lebonyolításában végezték. Most a korábbi palackozó üzem felújításával folytatódnak a munkálatok. A tervek szerint 33 és 36 °C-os medencékkel, pancsolóval, jacuzzikkal, szaunákkal, masszázshelyiségekkel bővítenék a fürdőt, illetve a tetőszinten egy különleges panorámájú vendéglátóegységet és napozóteraszt is kialakítanának.

Tavaly ősszel adták át a nagyközönségnek a Lánchíd budai hídfőjénél található parkot, amelyet a Green Sweden program és a Fővárosi Önkormányzat környezettudatos szellemben újított fel. A beruházás a budapesti Svéd Nagykövetség, a Svéd Kereskedelmi Kirendeltség, valamint a Magyarországon működő svéd vállalatok támogatásával valósult meg.

Évtizedek óta váratott magára a Dísz tér 17. szám alatt az egykori Honvéd Főparancsnokság felújítása. Korábban az építészek modern épületeket terveztek a jelenlegi torzó helyére, a tervek a lakosság heves ellenállását váltották ki. A Budavári Önkormányzat csak változtatási tilalom elrendelésével tudta megakadályozni a Budai Vártól teljesen elütő tervek megvalósítását. Tavaly a kormány a Budai Vár felújításához kapcsolódóan a Honvéd Főparancsnokság részleges rehabilitációjáról döntött, a célra közel 700 millió forintot csoportosított át. A közbeszerzési kiírás a közelmúltban zárult le és már megkezdtek a felújítást. A munkálatok célja, hogy az épületmaradvány megnyitható legyen a látogatók számára, és a Budai Vár turisztikai értékeit bemutató információs és kulturális funkciókat lásson el.

Minőségi problémák miatt idén tavasszal újra az Országház utcában folytatódott a vári útfelújítás: a tavaly elkészült kockakő-burkolatot ismételten felszedték. A kivitelező Penta Kft. szerint a kockakő-fektetéssel volt probléma, így most más technológiát alkalmaznak, az Olaszországból hozatott újabb köveket speciális cementbázisú ágyazással és fugázással illesztik a helyükre. Az útfelújítás a Fővárosi Önkormányzat tervezésében és finanszírozásában zajlik. A főváros ígéretei szerint 2013-ben még a Dísz téren valósulhat meg az útfelújítás.

A buszútpálya felújításával párhuzamosan az Önkormányzat tervezésében és beruházásában végezték, illetve végzik el a járdák felújítását. A kerület a korábbi aszfalt- illetve kiskockakő-járdák helyett olyan felületet alakított, illetve alakít ki, amelyen kényelmesen lehet sétálni, ugyanakkor megfelel a műemléki követelményeknek és megőrzi a Budai Vár hangulatát. A köveket korszerű fugázó anyaggal rakták le. A már elkészült szakaszokat - Országház utca, Bécsi kapu tér - nem kellett újra kövezni, ugyanis itt a gondos előkészítésnek köszönhetően nem merültek fel minőségi problémák.

A Szentháromság téren zajlik a Nagyboldogasszony-barlang megerősítése. Ismeretes, a barlangot 2010-ben, a gázvezeték-építése közben találták meg. A Magyar Állam tulajdonában és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (DINPI) kezelésében lévő barlang megerősítése sokat váratott magára. Végül az Önkormányzat készítette el az állami tulajdonú, természetvédelem alatt álló barlang megerősítésének kiviteli terveit és vállalta magára a régészeti feltárás és a forgalomtechnikai tervek elkészítésének költségeit. Ennek köszönhetően a nyáron a munkálatokat befejezik, és a Mátyás-templom előtti területen ismét megindulhat a forgalom.

Pályázati forrásból megvalósuló beruházásaink

Az Önkormányzat célja, hogy a beruházásokat lehetőség szerint pályázati forrásokból valósítsuk meg. Folyamatosan figyelemmel követjük a különböző kiírásokat és lehetőségeinkhez mérten elindulunk a pályázatokon - számos alkalommal sikerrel.

A Fővárosi Városrehabilitációs pályázaton nyert támogatás segítségével valósítjuk meg a Pala utca 8. lakóépület felújítását: a pályázati támogatás 210 millió forint, ehhez 140 millió forint saját forrást biztosítunk. Tavaly elkészült az épület műemléki részének homlokzat, tető és pince felújítása, valamint a földszinten lévő lakások átalakítása. Idén a belső udvar és kert kerül felújításra.

Szintén a Fővárosi Városrehabilitációs Alap által nyújtott támogatás igénybevételével kezdődött meg 2012-ben a Kapucinus utca 9. lakóépület felújítása: a pályázaton 150 millió forintot nyertünk, a saját forrás 100 millió forint. A munkák során régészeti feltárás és művészettörténeti kutatás is zajlott. A kutatások során kiderült, hogy az épület falainak egy része törökkori sírkövekből épült újra az 1686 ostrom után. Az épületben feltárult egy ülőfülkesor, két szobában díszítőfestéses mennyezet, két befalazott gótikus ablakszárkő, egy ma is vízadóképes középkori kút, barokk pincei téglaburkolatok és homlokzati kváderfestés maradványok. A felújítás a restaurálási munkákkal együtt ez év nyarán fejeződik be. Teljesen megújul az épület homlokzata, tetőszerkezete, a belső szerkezet, a nyílászárók és az udvar is.

2012-ben a KMOP-3.3.3-11-2011-0015. Európai Unió pályázat keretében 37 millió forint támogatást nyertünk megújuló energiafelhasználás növelésére. A pályázat keretében három kerületi intézményben - az Iskola utcai bölcsődében, a

Vízivárosi Óvodában, valamint a Toldy Ferenc Gimnázium tornacsarnokának tetején - helyeztek el napelemeket, a bölcsődénél a melegvíz-előállítását segítő napkollektor-hálózatot is beüzemeltek. A Toldy Ferenc Gimnázium Tornacsarnokánál hat sorban összesen hatvan darab polykristályos napelemet építettek be, amelynek segítségével több mint tíz százalékkal csökken az intézmény villamosenergia fogyasztása. A Vízivárosi Óvoda Iskola utcai épületén szintén hatvan darab napelemet telepítettek, amelyeknek az éves energia-termelése az intézmény éves fogyasztásának közel 93 százalékát fedezi. Az Egyesített Bölcsőde Iskola utcai kétszintes épületére szintén 60 darab napelemből álló rendszert telepítettek, amely az intézmény villamosenergia fogyasztásának 50 százalékát fedezi. Emellett a bölcsőde tetején kiépítettek egy 6 darab szabványos méretű napkollektorból álló rendszert, amely a bölcsőde használati meleg vizének előállítását segíti, és újabb 16 százalékkal csökkenti az energiafelhasználást.

2012-ben a hatályos támogatási szerződés értelmében 6,4 milliárd forint uniós forrást nyertünk a Budai Vár és környéke közlekedés-fejlesztési programra. A Támogatási szerződést 2012. február 22-én kötöttük meg, majd ezt követően a program bővítése, támogatási összeg növelése miatt háromszor módosítottuk: a projektet az 1275/2012 (VIII.6.) Kormányhatározat kiemelt projektté nyilvánította, illetve döntött a támogatási összeg növeléséről. A keret jelenleg 9,2 milliárd forint.

A teljes projekt két uniós finanszírozási periódust ível át. A 2007-2013-as periódusban a fejlesztés I. ütemeként a Várbazárhoz kapcsolódó közlekedésfejlesztési elemek, a Lánchíd utca forgalomcsökkentése, a kapcsolódó gyalogos közlekedés fejlesztése, a behajtási rendszer korszerűsítése, a Budai Várba behajtó 16-os buszok cseréje korszerű buszokra, illetve a Vár területén használatba kerülő elektromos buszok beszerzése valamint a további ütemekben megvalósuló projektek előkészítési munkái valósulnak meg. Az I. ütemben tervezzük megvalósítani még liftek építését a Gránit lépcsőnél, a Korlát utcánál, a Lovas utcai parkolónál, térfigyelő kamera rendszer telepítését.

A vári behajtási-rendszer modernizálását már elvégeztük. Új sorompókat és új rendszámleolvasó-terminálokat szereltek fel a Bécsi kapu téren, a Hunyadi úton és a Palota úton, illetve a Tárnok utcában. A Dísz téren, a Bécsi kapu téren és a Hess András téren fizető automatákat állítottak fel, így a parkolási díj már itt is kiegyenlíthető. A korábbi rendszerben csak a kapuknál tudtak fizetni az autósok, és sokszor – főként turista szezonban – hatalmas forgalmi dugók alakultak ki.

Saját forrásból megvalósuló beruházások

Folytatódnak a saját erőből végzett épület-felújítások. Az idei évben megkezdődött az Úri utca 58. szám alatti épület tetőfelújítása, majd a műemléki homlokzat renoválását végezzük el. Már elkészültünk a Móra Ferenc utca 2/b épület tetőzetének felújításával, az Attila utca 65. alatti új Ügyfélszolgálati iroda és az Iskola utca 16. (Gamesz) alatt lévő ügyfélszolgálati iroda felújításával. Tavaly elkészült a Döbrentei utca 17. felújítása: az épület homlokzata, teteje és zárófödeme újult meg. Az emeleten lévő két rossz elosztású és kis méretű lakásból egy élhető méretű lakás került kialakításra.

Az idei évben tervezzük a Szentháromság tér – Szentháromság utca – Hess András tér átépítését, valamint a Dísz tér átépítését, emeletpályás útburkolat kialakítását. A beruházások előkészítése már megkezdődött, a tervek elkészültek. Ehhez kapcsolódik még az a tervünk, – amelyre tartalékot különített el a Képviselőtestület – hogy a vári főútvonalakhoz kapcsolódóan a mellékutak átépítésére és felújítására is sor kerül. Figyelembe véve, hogy a Szentháromság tér felújításának csak az első üteme szerepel még a költségvetésünkben, ezekre a programokra több mint 1,5 milliárd forintot fogunk fordítani.

Nagyon sok panaszt, észrevételt kapunk, amelyben a lakók a Batthyány tér állapotát kifogásolják. Önkormányzatunk régóta tervezi a tér felújítását, több pályázati programon is indultunk már a projekttel. Az idei évben önerőből megkezdjük a tér részleges felújítását. Kicseréljük a tér burkolatát, áthelyezzük a kandelábereket és felújítjuk a zöldterületeket. A költségvetésünkben 60 millió forint előirányzat szerepel erre a célra. A tér teljes rehabilitációjára a csak akkor valósulhat meg, ha megépül a fonódó villamos és a BKK megoldást talál a buszvégállomások áthelyezésére. Tárgyalásokat folytatunk arról, hogy a tér felújítását, a közlekedés-átalakítását bevonjuk a KÖZOP-programba.

Felújítási és karbantartási feladataink

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az intézményi hálózat folyamatos karbantartására; a rendszeres felújításoknak köszönhetően jóval gazdaságosabban működtethetők intézményeink. A Toldy utca bölcsődében elkészült a nyílászárók cseréje, a Tigris utca bölcsődében a vizesblokk és a konyha burkolatának cseréje, a Lovas úti bölcsődében kertészeti felújításokat végeztünk, a Zamárdi üdülőben pedig festési munkálatokat. A Lisznyai utcai Általános Iskolában kazáncserét tervezünk, a Toldy Ferenc Gimnáziumban az öltözőt újítjuk fel.

Ugyancsak figyelmet fordítunk az önkormányzati tulajdonú lakóépületek folyamatos karbantartására. A GAMESZ folytatja a már megkezdett kémény felújítási programot és a kaputelefon telepítési programot. Ősszel pedig lefestették a vári műemléklakóházak kapuzatát.

Kiemelt feladatot ró Önkormányzatunkra a Polgárvárosi részen a várfalak karbantartása, gondozása. Tavaly a Bécsi kapuról az Anjou sétányra vezető rámpa felújítása valamint a Anjou sétány és a Hunyadi János út mentén készült néhány kisebb helyreállítás készült el. (Ismeretes, 2011-ben a Babits sétánynál leomlott várfal teljes helyreállítását elvégeztük.) 2013. telén a várfalak sok kisebb fagykárt szenvedtek, ezért már kora tavasszal elvégeztettük a várfalak veszélytelenítését. A várfal burkolatát képző kő és téglavégfal és a kötőanyagukat képző habarcs több helyen szétfagyott. A megrongálódott anyagot a szakemberek eltávolították. Ezt követően elvégezték a helyreállítási és karbantartási munkálatok is. Ugyancsak tavaly készült el a Tárnok utca 3-5. szám alatt a rossz állapotú várfalszakasz megerősítése. Jelenleg folyamatosan végzünk mozgásméréseket, de mozgásra utaló jelek nem mutatkoztak. Ugyanígy rendsze-

res monitoring mérésekkel ellenőrizzük az Esztergomi Rondellát, ahol szintén nincs mozgásra utaló jel.

2012 nyarán elkészült Budai Várban a Hilton Szállónál a Margaréta terasz díszburkolata: a korábbi töredezett kockaköveket nagy szilárdságú kőlapokra cserélték ki. A tér közepére egy csobogót is épített az Önkormányzat. Látogathatóvá tettük a Szent Mihály kápolnát: megújították a lépcsőszerkezetet, az elektromos hálózatot. A Szentháromság téren lévő parkban tavasszal a gyöngykavics burkolatot cseréltük ki. A már megvalósult félbevágott nagykockakőből épült járda-burkolatokhoz hasonlóan a zöldterület burkolt részeit új nagykockakő burkolattal építettük át, a sétányok és zenepavilon környezete kiskockakő burkolatú maradt.

Májusban megkezdődött a Clark Ádám téren a „0” km kő környezetében a kávézó építése, a pavilon épület várhatóan 2013 őszén kerül átadásra. Ezzel rendezettebbé válik a Clark Ádám tér, ahol most engedély nélküli árusok rontják a városképet.

Az Alagút tetejére Ybl korlát építését és meredeken megdőntött fedést tervezzük a párkányra, hogy ne lehessen kimászni, de a panorámát ne zavarja. Ismeretes, a sövénykerítés, a drótkerítés és a figyelmeztető táblák ellenére sokan rendszeresen kimásznak a párkányra, és az elmúlt években többen is lezuhantak. A korlát tervei elkészültek, a közbeszerzési eljárás folyamatban van.

A Mikó utca Attila út – Krisztina körút közötti szakaszán átépítettjük az útpálya burkolatát, ami forgalomtechnikai változással is jár. A ferde, 45 fokos parkolóhelyek átkerülnek a Vérmező oldalára. Így a Pauler utcai csomópont beláthatóbb, biztonságosabb lesz. Tervezzük a Kereszt utca, Naphegy utca, Czakó utca felújítását, valamint a Naphegy utca Tabán felőli oldalán hét új parkolóhely kiépítését.

Parkjainkban víztakarékossá alakítottuk a kutakat. A Mészáros utcai Kilus-kút felújítása és víztakarékossá alakítása után a Vízivárosi Petz Samu kút nyomógombossá alakítása történt meg június elején. A kút környezetében megújultak a padok, és a virágágyás is. A Szilágyi Dezső tér és a Corvin tér területén felújítottuk az automata öntözőrendszer is, amely éjszaka biztosítja a zöldterület megfelelő öntözését. A Corvin téren a Lajos kutat tavaly nyáron javítottuk meg. A szakemberek új vízcsöveket, homokszűrőt és szivattyút építettek be, illetve újrafestették az elhasználódott medencét.

Folytattuk a gallyaprítási programot: a kertekben, magánterületeken összegyűjtött és a házak elé kihelyezett ágakat, gallyakat ledarálták. Az ingyenes szolgáltatást közel negyven társasház vette igénybe.

A tavalyi évben lezárult a kerületi városrészek 2009-ben indult graffitimentesítése, az elmúlt években az Önkormányzat valamennyi városrészt megtisztított a nagyobb falfirkáktól. A program folytatásaként az Önkormányzat szerződést kötött a graffitimentesítést végző céggel, amely vállalta, hogy a Pol-

gármesteri Hivatalhoz érkező lakossági bejelentések alapján a lehető legrövidebb időn belül elvégzi a tisztítást. A következetes fellépés eredménye ma már jól látható: a házfalokról, üzletek kirakatairól, utcabútorokról sikerült száműzni a nagyobb falfirkákat. Ehhez nagyban hozzájárult az is, hogy 2011. januárjától a graffiti bekerült a Büntetőtörvénykönyvbe, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető, aki a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást falfirka elhelyezésével követi el.

Kültéri fitnessparkot alakítottunk ki a Czakó utcai sportközpont területén: a gyaloglógépet, libegőt, evezőpadot minden sportolni vágyó ingyenesen használhatja. A gépek melletti információs tábla edzéstervet is tartalmaz, így mindenki összeállíthat magának edzésprogramot. Hasonló elemeket helyeztünk ki kísérleti jelleggel egyes játszótereink mellé is.

Emellett végezzük játszótereinken a balesetveszélyes játszóelemek javítását, pótlását. Tervezzük a Mária téri játszótér bővítését, a mellette lévő kutyafuttatót elbontjuk és új modern játékszereket építünk be. A kutyafuttatót a Batthyány utcában, az Iskola utcával szemben lévő kis zöld parkba építjük ki, ugyanis nagyon sok lakossági panasz érkezett azzal kapcsolatban, hogy a játszótér és a kutyafuttató egymás mellett épült. Emellett tervezzük a terület forgalomcsillapítását is. A Mária térnél a Batthyány utca – Donáti utca csomópontban a Mária-szobor és játszótér közötti útpályát megszüntetjük a biztonságosabb gyalogos közlekedés érdekében. A Donáti utca elején forgalomcsillapítás céljából járdaszintre emeljük majd a burkolatot.

Átépítjük a Hattyú utca – Batthyány utca torkolatát is: a Batthyány u. egyirányúsítása miatt megszüntethető a közlekedésre nem használt útszakasz. Itt kitelepüléssel, a zöldfelület felújításával új közösségi teret hozunk létre.

VI. KÖZREND

Nem pusztán közttereink állapotára, de azok rendjére is kiemelt figyelmet fordítunk. A rendőrség hatékony fellépésének köszönhetően hosszú évek után sikerült felszámolni a Várban a tiltott szerencsejátékot, az „itt-a-piros-hol-a-piros” játékot. Nőtt a rendőri jelenlét a közterületeken, posztos rendőri szolgálat indult a Batthyány téren, a Citadellán és a Budai Várban, valamint lovas rendőrök és kutyás rendőrök teljesítenek szolgálatot a Vérmezőn és a Tabánban. Idén már kéreppáros rendőrök is teljesítenek szolgálatot a turisztikailag kiemelt területeken.

Megálljt parancsoltunk a fesztiváldömpingnek

A tavalyi évben sorra érték egymást a különböző fesztiválok a Palotanegyedben, a hagyományos Mesterségek Ünnepe és a Borfesztivál mellett a legkülönfélébb okkal és alkalomból foglalták el a szervezők a területet. A terület vagyongazdálkodója, a Várgondnokság Nonprofit Kft., Önkormányzatunknak a terület bérbe adásából semmi bevétele sem származik, és nem tilthatjuk meg a rendezvényeket. Ugyanakkor a kerület, az itt élők szembesülnek a hajnalig tartó óriási zajjal, a forgalommal, a parkolási gondokkal, és a rendezvények után itt maradt áldatlan álla-

potokkal. Emellett a fesztiválok, vásárok jelentősen akadályozták a Palotanegyedben lévő kulturális intézmények működését. Tavaly ősszel felterjesztéssel fordultunk a Várgondnokság Nonprofit Kft. kormányzati felügyeletét ellátó nemzetgazdasági tárcához, kérve, hogy cég működéséhez, feladataik ellátásához biztosítsák a szükséges költségvetési forrásokat, ne kényszerüljenek arra, hogy a terület hasznosításából finanszírozzák ezt.

Emellett Önkormányzatunk szakértők, a területen működő intézmények bevonásával módosította, szigorította a vári közterület-rendezési tervet (KÖRT). Nem zártuk ki ugyan a rendezvények megtartását, de térben és időben jelentősen korlátoztuk azokat. Március 1-től október 31-ig terjedő időszakban „térben” egyszerre csak három területegységet lehet különböző programok céljára igénybe venni a Palotanegyedben, „időben” pedig havi egyetlen hosszú hétvégén lehet a területen nagyobb programokat tartani. A biztonsági követelmények mellett a környezetbe illeszkedés is hangsúlyos elvárás lett. Az önkormányzati kontrollt a látvány tekintetében a Kerületi Tervtanácsra bíztuk: a neves szakemberekből álló zsűrinek kell minősítenie a látványt, a telepítést és a megjeleníthető vizuális elemeket. A közösségi együttélés szabályairól szóló rendeletünkben pedig jelentősen korlátoztuk a zajvédelmi előírásokat: este 22.00 óra után a szabadban, nyitott ajtajú vagy ablakú helyiségben hangos énekléssel, zenéléssel, zenelejátszással tilos a csendet megzavarni.

Megalakult a kerületi közterület-felügyelet

Közterületeink rendjét a jövőben a kerületi közterület-felügyelet is őrzi. A Képviselő-testület 2012. decemberében döntött a Polgármesteri Hivatal szervezeti átalakításáról, így a közterület – felügyelet felállításáról. Ennek kapcsán a testület a hivatal belső szervezeti egységeként határozta meg a felügyelet működését, mint Igazgatási és Közterület – felügyeleti Iroda. Feladataként a Budavári Önkormányzat közigazgatási területén a közterületek rendjének fenntartását, tisztaságának védelmét határozta meg; a közterület-felügyelők fellépnek az illegális árusokkal, a jogtalan közterület-használók ellen is. A felügyelet a feladatait a Budavári Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken látja, 16 fő járőrszolgálatot, 2 fő ügyfél – és diszpécser szolgálatot, valamint egyéb adminisztratív ügyintézkedést végez. A közterület felügyelők a hét minden napján reggel 8 órától este 22 óráig teljesítenek majd szolgálatot, valamint reggel 8 órától este 20 óráig végeznek kerékbilincselést. A közterület-felügyelet ügyfélszolgálati irodája az Iskola utca 16. szám alatt nyílik majd meg, az iroda természetesen az általános ügyfélszolgálati feladatokat is ellátja.

A már említett új önkormányzati törvény megadta a lehetőséget a Képviselő-testületnek, hogy tiltott magatartássá minősíthessen olyan cselekményeket, amelyek a helyi közösség életét, a lakók mindennapjait súlyosan zavarják, vagy jogukat sértik. Éltünk is ezzel a felhatalmazással, és elkészítettük a viselkedési kódexet. Az Alkotmánybíróság őszi döntését figyelembe véve, idén átalakítottuk a szabályokat. A Képviselő-testület májusban megalkotta a közösségi együttélés szabályairól szóló rendeletet, amelynek betartását a közterület-felügyelők, a rendőrség és a Polgármesteri Hivatal munkatársai ellenőrzik. A szabályok megsértése esetén 5.000 forinttól 50.000 forintig terjedő helyszíni bírság, vagy 5.000 forinttól 150.000 forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki.

Főbb szabályok:

- Tilos szeszesített fogyasztani élelmiszert, palackozott italt árusító üzletek bejáratának 5 méteres körzetében, beépítetlen, bárki által megközelíthető ingatlanokon, játszótereken, lakóépületek kapualjaiban. Továbbra is tilos a dohányzás a játszótereken; Önkormányzatunk kezdeményezését már törvény szabályozza.
- Tilos az Önkormányzat működési területén található kilátók, épületek, építmények, természeti képződmények (pl. Alagút, Gellérthegy sziklái, Bécsi Kapu) tetején lévő kerítés, korlát, mellvédfal elé kimászni és ott tartózkodni.
- A kerület területén tilos a drifting, azaz az autók csúsztatása. Tilos emlékművön, utcabútorzaton, egyéb berendezési tárgyon, valamint a lejáratí lépcsőn, kőpadon, szökőkúton, templomok előtti lépcsővel határolt részen kerékpározni, rollerezni, gördeszkázni és görkorcsolyázni.
- A Budai Vár védett övezetében tilos a „vonatozás”. Azaz a sorompók előtt minden esetben meg kell állni, a gépjárművezető köteles az előtte haladó gépjárműnek a nyitott sorompó alatt történő áthaladását követően a sorompó lezárását megvárni, és csak az újabb felnyitását követően hajthat be, illetve ki.
- Közterületen tilos a galambok etetése és idegen vagy gazdátlan állatok etetése.

VII. ÁRVÍZI VÉDEKEZÉS

Történelmi árhullám vonult le a Dunán június elején, a folyó a fővárosnál 893 centiméterrel tetőzött. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten mindent megtett az árvíz elleni védekezésben, a lakók és az értékek megóvásában. Telefonon értesítettük az érintett területen élőket, hogy a magas árvíz belvizet okoz, ezért ürítsék ki a pincéket és áramtalanítsák azokat. Ebben a GAMESZ dolgozói nyújtottak segítséget azoknak, akik ezt kérték. Felkészültünk az esetleges kitelepítésekre is, az iskolákban kijelöltük a befogadó-helyeket. Homokot, homokzsákokat biztosítottunk az itt élőknek a védekezéshez, a GAMESZ és a hivatal dolgozói is segítettek a homokzsákok töltésében. Az árhullám tetőzésekor szivárgások, átfolyások jelentek meg a Bem rakparton a mellvédfalnál. Önkéntesekkel a Batthyány tértől a Lánchídig több sorban homokzsákokat raktunk le, hogy megakadályozzuk a víz átfolyását. A munkában több százan vettek részt, korra és nemre való tekintet nélkül. Megerősítettük a Halász utcai lejárónál, a Döbrentei térnél és a Rudas fürdőnél emelt homokzsák-falat is.